

Hava oytt grunnarnar - er tað endabresturin?

-Vit hava rænt bæði egg og unga

Drúgt hevur tað verið: hetta at oyða grunnarnar, men í síðstu viku varð tað greitt, at nú var ikki langt til endan segði John Smith m.a. í 1. maidagsrøðuni hann helt í Vági í vikuni.

Hann vísti á, at ein partur av okkara veiðumønnum hava ikki virt veiðimannasið - sum beserkar hava teir við reiðskapi - ikki veiðimønnum sømiligur - uttan fyrilit tikið og dripið alt, sum fyri hevur verið - teir hava skotið inn í reiðrið sjálvt - teir hava rænt bæði egg og unga - um somu tíð sum rókin er vörðin sorlað sundur.

Vit prenta fyrra partin av røðuni hjá John Smith. Seinni partur kemur leygardagin og snýr seg m.a. um Føroya Fiskasølu.

Ávegis til Vágs

Tað var rokstormur og harðasti streymur - hann var vestan og tað rak beint upp í ættina - so mikið sjaskut, at nýggi stórtrolarin »Enniberg« torgaði ikki Skopunnarfjørð hesa nátt - náttina til tórdsdagin í síðstu viku.

Umboð á Fugltúgvuni sigldu vit Suðuroyarfjørð hesa somu nátt og tað vardi fyra timar at sigla fjørðin og koma sær eysturum í læ av oyggjunum hesa ódnarnáttina og soleiðis á hendan hátt var eg ávegis frá Føroya Banka til Vágs at halda 1. mai dags-røðu - her í mini føðibygð. - Og her er man so - eg takki fyri innbjóðingina.

Gott fundarfólk!

Nakað av línu var sett her eystanfyri og fongurin, tá drigið varð, vóru: 4 stein-

bitar og nakrir greipa-fiskar, ella við øðrum orðum - tað var so eiðasort. Biðað varð eftir hvørja støðutakan fakfeløgini fóru at taka í sambandi við verkfalsfráboðanina tann 26. april og tá hetta var 10. dagurin hjá okkum í sjónum, so var túrurin soleiðis sæð eisini út, men eftir stóð spurningurin hvørja leið skuldu vit taka?

Avgerð um hálvan ella fullan prís

Avgerðin, ið fella skuldi, streika, ella ikki streika, fór at gera av um vit umboð á Fugltúgvuni fóru at fáa 190 tusund krónur, ella gott og væl tað dupulta, 440 tusund krónur fyri teir fáu centnararnar, ið komnir vóru í lastina hendan túrin. Ein tútur, ið byrjaði á Munkagrynnuni við - eftir nú

tíðar umstøðum - brúkligum fiskiskapi, soleingi hetta vardi, men sum av náttúrligum orsökum - harðnandi streymi - fordi til at vit hildu vestur á bankan, har vit so drógu mánadag, týsdag og mikudag. - Har var so steinoyðið!

Oyddir grunnar

Drúgt hevur tað verið: - hetta at oyða grunnarnar, men í síðstu viku varð tað greitt, at nú var ikki langt eftir til endan.

Tá vit rýmdu av Munkagrynnuni høvdu vit knapt 600 centnarar og tá vit fyra dagar seinni sigldu um Suðuroyarfjørð, høvdu vit gott 600 centnarar.

Á bankanum drógu vit soleiðis svart í triggjar dagar og støðan í januar mánað var ikki stórt annarleiðis, har var sama

ringa skilið til vekt, og tað sindrið, vit fingi upp, var so illa farið av neti, at tað var ikki takandi.

Nýtt fiskaslag?

Tey til útsjónar nýggju - men kortini - gomlu kendu fiskasløgini, ið komu at borði, fingi menn at øtast og undrast, at steðga á og hyggja hvør upp á annan við eygum, ið boðaðu frá einum slagi av andstygð, ivakenslum og nýfikni - og so tá ivin um hvørt hesin fiskur skuldi í lsatina ella ikki - einum avmáttugum sorgarbrái - tá ið stýrimaðurin harðliga rópti: Nei, for ólukk-an, tveiti hann ikki út aftur, hatta er tað seinasta, ið eftir svimur. - -

Horvnar fortreytir - eitt sorlað umhvørvi. Eitt dálkað hav -

John Smith: -Okkum tørvar katastrofuhjálpið, við tí grundgeving, at vit hava verið og verða eyðrændir av multinationalum spekulantum og teirra heimligu strámonnum - katastrofuhjálpið við tí grundgeving, at vit systematiskt eru og verða eyðrændir av skrupulleysum resurse-spekulantum, og hetta gjøgnum 20-30 ár, ja so eiga vit heldur at lýsa Føroyar fyri vanlukkuraki øki at vera

Náttúrligu fortreytirnar fyri hesum - at vera fiski- og veiðumaður vóru soleiðis burtur - ein partur av okkara veiðimønnum hava ikki virt veiðimannasið - sum beserkar hava teir við reiðskapi - ikki veiðimønnum sømiligur - uttan fyrilit tikið og dripið alt, sum fyri hevur verið - teir hava skotið inn í reiðrið sjálvt - teir hava rænt bæði egg og unga - um somu tíð sum rókin er vörðin sorlað sundur.

Nakað heilt fundmentalt sýntust við eitt - so púra galið: gretl og hvølt trínur fram ein fullkomuliga surrealistisk mynd av størsta vónbroti, monnum á sjónum man hava verið fyri nakrantíð.

»En saga blot«

Í skurrandi ørandi flimran sært tú fyri tær myndina av veiðimanninum, ið ætlar sær á flot at fáa sær eitthvørt í pottin: Men so, sum við brestin sleppur sini ætlan, tí at myndin, hann sá, hon er ikki til meira:

Hvør fer út at skjóta lomviga, har tað tætta fagra, mjúka, krithvita og matsvarta dúni er vörðið kleiggjut og snikað av óhumsku, ið rekest - í heimsins reinasta sjógvi? - Hvør fer at veruleikagera tankan um at leita út á miðjuna at »krækja« fjaðraleysan fisk við ongari roslu, hvør ferð at veida tað, sum aðrir hava havnað??

Soleiðis, góðu medborgarar uppi á landi - er støðan í hjalli føroyinga hendan 1. mai dagin, nú vit hava sett á fimta mánaðan av tí fyrsta árinum í síðstu dekaduni av hesum síðsta árundaðinum aðrenn ár 2000.

Fiskimenn settir uttan fyri alt kjak

Á bankanum er eisini svart í annan máta - sjónvarp ella útvarp er tað ikki møgult at hoyra, bara fyrrapartin á degi er tað møgult við góðari lurtiutgerð at hoyra útvarp Føroya og tá vanliga við einum íblandi av prøysiskum marsjmusikki, ið gevur hesi sending ein serstakan ófrættadám - hetta nýnazistiska høgrarákið, ið stingur seg upp sum ketta burtur úr henda trogi.

Soleiðis hevur støðan verið seinastu gott 30 árini - føroyskir fiskimenn hava á henda hátt verið settir uttanfyri alt kjak í ártiggir og ivaleyst man hetta vera ein orsök, medvirkandi til, at tað hevur eydnast at kollsigla samfelagið alt so dyggiliga, sum tilfellið er.

Aftan á at verða ríknir av Munkagrynnuni, aftan á at hava drigið svart á einum oyddum Føroya banka og meðan vit soleiðis lógu eystanfyri og drógu svart, so varð í útvarpi Føroya boðað frá hvørji feløg, ið ikki fóru at taka undir við, ella vóru við í ætlaða verkfalsiltak-

Nógv fólk var samankmið at hoyra teir báðar John Smith og John Mortensen røða

